

Dommen mod Hansteen

Taler

Christian Holtermann Knudsen

Dato

6 oktober 1893

Omstendigheter

Møde i Kristiania Arbejdersamfund

- 1 8 måneders strafarbejde var i og for sig en barbarisk dom. Men vi maa se hvad det er for en forbrydelse, der er tale om.

- 5 Paa Ankertorvet den 1ste maj iaar var anarkistforeningen Libertas deltagende som enhver anden forening i demonstrationen for 8-timers-dagen. Den havde underkastet sig de samme betingelser for deltagelse som enhver av de øvrige foreninger, idet den havde deltaget i lodtrækningen. Og selv Mossin havde under forundersøgelsesforhørene i retten erklæret, at han vidste, den vilde komme med. Desuagtet var foreningens medlemmer blet angrebet paa
- 10 Ankertorvet under opstillingen, av politiet, der vilde fratage den fanen.

Hansteen havde da forsvaret den og havde herunder git Mossin et let slag med næven. For dette var han blet idømt denne haarde straf.

- 15 Men politiet havde ved denne sin fremgangsmaade gjort indgreb i den frie forsamlingsret. Og politiet havde derved gjort sig skyldig til straf efter kriminallovens kapitel 24 §27.

- 20 Det norske arbejderpartis hovedstyre havde ogsaa indgit klage over politiet. Men der var intet hensyn taget dertil. Istedet dømte man Hansteen.

- Der var kun ét paaskud, under hvilket man kunde kaste sig ind, naar man dømte Hansteen. Og det var, hvis man satte det norske folk overfor politiet i klasse med den menige soldat overfor armeens officerer. De havde jo ikke ret til at tage
- 25 igjen, selv om de var udsat for grov mishandling av officererne. Men det norske folk kunde vel aldrig komme til at staa i den stilling overfor politiet.

Men selve dommen var et overgreb.

30

Vistnok var det saa, at arbejderne ingen del havde havt i lovværket -- lovene var skrevet imod arbejderne, til beskyttelse for overklassen; men heller ikke den skrevne gjældende lov var befulgt under denne doms avsigelse ved strafudmaalingen. Ti det heder i kriminallovens kapitel 10 §2, at hvis en embedsmand ved urigtigt forhold har givet anledning til gjærningen, kan dommeren vælge en strafart, der er ringere end den for gjærningen ellers bestemte. Og i det heromhandlede tilfælde maatte det vel siges, at vedkommende embedsmand havde givet anledning til gjærningen. Men straffen var tvertimod den haardeste, naar hensyn tages hertil.

40

Hvad der her ogsaa synes at fremgaa baade av politiets optræden og av dommen var, at man paa denne maade søgte at komme en enkelt retning til livs. En retning, hvis anskuelser taleren ikke delte, men som dog -- hvad der her var tilfældet -- traadte i brechen for sine anskuelser paa fredelig vis, og maatte derfor ha samme ret hertil som alle andre borgere i samfundet.

45

Derfor var ogsaa denne dom et bevis paa, at i det nuværende samfund var det umuligt at opnaa virkelig frihed, hvorfor arbejderne ikke havde nogen anden vej at gaa for at naa saadan, end kraftigt at organisere sig og faa dette udbyttersamfund med alle dets klasseinstitutioner ud av verden.

50

Kilde

Social-Demokraten, 10. okt. 1893

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/dommen-mod-hansteen>

55

60

65